

॥ ५० ॥ ५१ ॥ इतिशल्यपर्वणिनैलंकठीयेभारतभाष्येचतुर्थोऽध्यायः ॥ ४ ॥ ॥ ५३ ॥ ॥ ५३ ॥ एवमुक्तस्तोराजैतिस्पष्टार्थः ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥

एतत्क्षेममहं मन्येन च पार्थिवविग्रहं ॥ नत्वां ब्रवीमि कार्पण्यान्नप्राणपरिरक्षणम् ॥ ५० ॥ पथ्यं राजन् ब्रवीमि त्वां तपरासुः स्मरिष्यसि ॥ इति वदो विलस्यैतत्क
पः शारद्वतो वचः ॥ दीर्घमुष्णं च निःश्वस्य शुशोच च मुमोह च ॥ ५१ ॥ इति श्री महाभारतेशल्यपर्वणि कृपवाक्ये चतुर्थोऽध्यायः ॥ ४ ॥ ॥ ५३ ॥ ॥ ५३ ॥
संजय उवाच ॥ एवमुक्तस्तोराजा गौतमेन तपस्विना ॥ निःश्वस्य दीर्घमुष्णं च तूष्णीमासीद्विशंपते ॥ १ ॥ ततो मुहुर्त्तसध्यात्वा धार्तराष्ट्रो महामनाः ॥ कृपं शार
द्वतं वाक्यमित्युवाच परंतपः ॥ २ ॥ यत्किंचित्सुहृदावाच्यंतत्सर्वं श्रावितो ह्यहं ॥ कृतं च भवता सर्वप्राणान्संत्यज्य युधता ॥ ३ ॥ गाहमानमनीकानियुध्यमानं
महारथैः ॥ पांडवैरति ते जो भिल्लो कस्त्वामनुदृष्टवान् ॥ ४ ॥ सुहृदाय दिदं वाक्यं भवता श्रावितो ह्यहं ॥ न मां प्राणाति तत्सर्वमुमूर्षोरिव भेषजं ॥ ५ ॥ हेतुकारण
संयुक्तं हितं वचनमुत्तमं ॥ उच्यमानं महाबाहो न मे विप्राग्र्यरोचते ॥ ६ ॥ राज्याद्विनिकृतोस्माभिः कथं सोस्मासु विश्वसेत् ॥ अक्षयते च नृपतिर्जितोस्माभिर्म
हाधनः ॥ ७ ॥ सकथं मम वाक्यानि श्रद्धया हूय एव तु ॥ तथा दौत्येन संप्राप्तः कृष्णः पार्थ हिते रतः ॥ ८ ॥ प्रलब्धश्च तृषी केशस्तच्च कर्मा विचारितं ॥ सच मे वचनं ब्र
ह्मन्कथमेवाभिमन्यते ॥ ९ ॥ विललाप च यत्कृष्णसभा मध्ये समेयुषी ॥ न तन्मर्षयेत्कृष्णो न राज्यहरणं तथा ॥ १० ॥ एकप्राणावुभौ कृष्णावन्योन्यमभिसंश्रि
तौ ॥ पुरायच्छ्रुतमेवासीदद्यपश्यामित्यभौ ॥ ११ ॥ स्वस्तीयं निहतं श्रुत्वा दुःखं स्वपितृकेशवः ॥ कृतागसो वयंतस्य समदर्थं कथं क्षमेत् ॥ १२ ॥ अभिमन्योर्विनाशे
न नशर्मलभतेर्जुनः ॥ सकथं मद्दितेयं त्वं प्रकरिष्यति याचितः ॥ १३ ॥ मध्यमः पांडवस्तीक्ष्णो भीमसेनो महाबलः ॥ प्रतिज्ञातं च तेनाग्रं भज्येतापि न संनमेत् ॥ १४ ॥
उभौ तौ बद्धनिखिशावुभौ चाबद्धकंकटौ ॥ कृतवैरावुभौ वीरौ यमावपियमोपमौ ॥ १५ ॥ धृष्टद्युम्नः शिखंडी च कृतवैरो मया सह ॥ तौ कथं मद्दितेयं त्वं कुर्यातां द्विज
सत्तम ॥ १६ ॥ दुःशासेनं न यत्कृष्णाएकवस्त्राजस्वला ॥ परिक्लिष्टा सभामध्ये सर्वलोकास्य पश्यतः ॥ १७ ॥ तथा विवसनां दीनां स्मरंत्यद्यापि पांडवाः ॥ न निवार
यितुं शक्याः संग्रामात्ते परंतपाः ॥ १८ ॥ यदा चंद्रौ पदीक्लिष्टा मद्दिना शायदुःखिता ॥ स्थंडिले नित्यदा शेत्यावद्वैरस्य यातनं ॥ १९ ॥ उग्रं ते पेतपः कृष्णा भर्तृणा
मर्थसिद्धये ॥ निक्षिप्यमानं दर्पं च वासुदेवसहोदरा ॥ २० ॥ कृष्णायाः प्रेष्यत्तद्भूत्वा शुश्रूषां कुरुते सदा ॥ इति सर्वसमुन्नद्धं निर्वोक्तिकथंचन ॥ २१ ॥

॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ २१ ॥